

Nr 17, poz. 95, z 1960 r. Nr 14, poz. 80 i z 1962 r. Nr 31, poz. 145) zarządza się, co następuje:

§ 1. Tabelę stanowisk, kwalifikacji i uposażenia pracowników prezydiów rad narodowych, stanowiącą załącznik nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 maja 1958 r. w sprawie ustalenia stanowisk, kwalifikacji i uposażenia pracowników prezydiów rad narodowych (Dz. U.

z 1958 r. Nr 33, poz. 149, z 1959 r. Nr 17, poz. 95, z 1960 r. Nr 14, poz. 80 i z 1962 r. Nr 31, poz. 145) uzupełnia się, jak następuje:

w części D dotyczącej pracowników prezydiów gromadzkich rad narodowych:

a) po lp. 1 wprowadza się lp. 1a w brzmieniu:

Lp.	Nazwa stanowiska	Wymagane kwalifikacje w zakresie		Grupa uposażenia
		wykształcenia	ilości lat praktyki zawodowej	
1a	Starszy referent	średnie wykształcenie podstawowe wykształcenie	2 5	XIII—XII

b) dotychczasowa lp. 1a otrzymuje oznaczenie jako lp. 1b.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: w z. P. Jaroszewicz

55

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOMUNIKACJI

z dnia 1 marca 1963 r.

w sprawie zadrzewień dróg publicznych podlegających nadzorowi Ministra Komunikacji.

Na podstawie art. 30 ustawy z dnia 29 marca 1962 r. o drogach publicznych (Dz. U. Nr 20, poz. 90) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1.

Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Powołane w niniejszym rozporządzeniu artykuły bez bliższego określenia oznaczają artykuły ustawy z dnia 29 marca 1962 r. o drogach publicznych (Dz. U. Nr 20, poz. 90).

2. Przepisy niniejszego rozporządzenia stosuje się do dróg określonych w art. 13.

3. Ilekroć w niniejszym rozporządzeniu jest mowa:

- 1) o zadrzewieniu przydrożnym — należy przez to rozumieć zadrzewienie (zakrzewienie), określone w art. 28 ust. 3,
- 2) o zadrzewieniu ochronnym — należy przez to rozumieć zadrzewienie określone w art. 29 ust. 1 pkt 2.

§ 2. Zadrzewienia (zakrzewienia) dróg publicznych mają na celu:

- 1) ochronę dróg przed zaśnieżaniem lub zawiewaniem piaskiem (żywopłoty, pasy zadrzewień ochronnych),
- 2) polepszenie warunków klimatyczno-hydrologicznych kraju,
- 3) podniesienie wyglądu estetycznego otoczenia dróg i ożywienie krajobrazu na terenach pozbawionych zadrzewień,
- 4) rozszerzenie bazy surowcowej drewna.

§ 3. 1. Zadrzewianie dróg publicznych powinno się odbywać w sposób planowy, przy czym wieloletnie plany zadrzewień powinny przewidywać stopniowe obsadzanie drzewami lub krzewami wszystkich dróg publicznych.

2. Wieloletnie plany zadrzewień dróg publicznych powinny być uzgadniane z właściwymi miejscowo prezydiami wojewódzkich rad narodowych.

3. Roczne plany zadrzewień dróg publicznych powinny być uzgadniane z wojewódzkimi organami planowania przestrzennego.

4. Obowiązek zadrzewiania (ust. 1) nie dotyczy odcinków dróg publicznych przebiegających przez tereny inwestycji miejskich i tereny budowlane na wsi, jak również przez tereny na te cele przeznaczone oraz przez lasy, ogrody i w obrębie przejazdów kolejowych.

§ 4. W celu zapewnienia ciągłości zadrzewień młode drzewa w istniejących zadrzewieniach przeznaczone na wymianę drzew starych powinny być sadzone w zasadzie co najmniej na 5 lat przed planowanym usunięciem starych drzew, a w każdym razie nie później niż w ciągu roku po ich wycięciu.

§ 5. Materiał sadzeniowy do zadrzewień dróg publicznych powinien być dostosowany do miejscowych warunków glebowych, klimatycznych i krajobrazowych.

§ 6. 1. W celu zabezpieczenia niezbędnej do zadrzewienia dróg publicznych ilości odpowiednich gatunków drzew i krzewów, zarządy dróg powinny stosownie do potrzeb zakładać i utrzymywać szkółki drzew przydrożnych.

2. Produkowane w szkółkach drzewa i krzewy powinny odpowiadać pod względem jakościowym warunkom określonym dla materiału sadzeniowego.

§ 7. Koszty sadzenia i utrzymywania zadrzewień dróg publicznych są pokrywane:

- 1) z budżetu centralnego — w stosunku do zadrzewień dróg państwowych,
- 2) z budżetu terenowego:
 - a) powiatowej rady narodowej — w stosunku do zadrzewień dróg lokalnych o nawierzchni twardej,

- b) gromadzkiej rady narodowej — w stosunku do zadrzewień dróg lokalnych gruntowych,
- 3) z planu (budżetu) właściwego dla danej drogi zakładu — w stosunku do zadrzewień dróg zakładowych.

Rozdział 2.

Zadrzewianie (zakrzewianie) przydrożne.

§ 8. Przy zadrzewianiu przydrożnym drzewa i krzewy powinny być sadzone:

- 1) poza koroną drogi w obrębie pasa drogowego pozostającego w zarządzie organu administracji drogowej (art. 18),
- 2) na pasach przydrożnych o szerokości 0,75 m wolnych od uprawy (art. 33 ust. 1),
- 3) poza pasem przydrożnym na gruntach przyległych do istniejącej drogi, gdy jest przewidywane poszerzenie tej drogi (art. 28 ust. 3 pkt 3).

§ 9. Przy zadrzewianiu (zakrzewianiu) przydrożnym stosuje się następujące typy zadrzewień:

- 1) rzędowe — polegające na obsadzeniu drogi drzewami (krzewami) w jednym lub w kilku rzędach równoległych do osi drogi,
- 2) grupowe — polegające na obsadzeniu drogi grupami lub kępami drzew i krzewów tego samego lub różnych gatunków,
- 3) mieszane — polegające na stosowaniu połączenia zadrzewień rzędowych z grupowymi.

§ 10. 1. Po posadzeniu drzew i krzewów na pasach przydrożnych oraz na gruntach przyległych do drogi poza pasem przydrożnym (§ 8 pkt 2 i 3) zarząd drogi sporządza przy udziale właścicieli gruntów odpowiedni protokół zawierający w szczególności:

- 1) stwierdzenie liczby posadzonych drzew,
- 2) potwierdzenie podania do wiadomości właścicielom gruntów obowiązku należytego utrzymywania drzew owocowych na pasach przydrożnych (art. 28 ust. 5 pkt 1) i drzew lub krzewów posadzonych poza pasem przydrożnym (art. 28 ust. 6) oraz ich uzupełniania w razie uschnięcia, złamania lub zniszczenia.

2. W razie niestawienia się właścicieli do sporządzenia protokołu określonego w ust. 1, protokół sporządza się bez udziału właścicieli, po czym odpisy protokołu przesyła się im do wiadomości.

3. Drzewa i krzewy uschnięte lub zniszczone w ciągu 3 pierwszych lat po ich posadzeniu, jak również usunięte paliki uzupełnia zarząd drogi.

Rozdział 3.

Szczególne warunki zakładania zadrzewienia przydrożnego poza pasem przydrożnym na gruntach przyległych do drogi.

§ 11. 1. Zakładanie zadrzewienia przydrożnego na gruntach przyległych do drogi poza pasem przydrożnym dopuszczalne jest w przypadku, gdy:

- 1) przebudowa drogi publicznej i związane z tym poszerzenie jej korony przewidziane są w planie wieloletnim,
- 2) istniejące na dotychczasowych pasach przydrożnych drzewa i krzewy w wyniku poszerzenia korony drogi powinny być usunięte.

2. Odległości nowego zadrzewienia od osi drogi ustala zarząd drogi na podstawie obowiązujących dla danej drogi normatywów technicznych.

§ 12. 1. O zamiarze zakładania zadrzewienia przydrożnego na gruntach przyległych do drogi poza pasem przydrożnym zarząd drogi zawiadamia prezydium gromadzkiej rady narodowej oraz zainteresowanych właścicieli gruntów

co najmniej na jeden rok przed terminem zamierzonego sadzenia.

2. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, powinno zawierać:

- 1) powołanie podstawy prawnej sadzenia drzew i krzewów,
- 2) typ zamierzonego zadrzewienia (§ 9),
- 3) odległość sadzenia drzew i krzewów od osi drogi oraz odstępy między drzewami,
- 4) gatunek przewidzianych do sadzenia drzew i krzewów,
- 5) pouczenie zainteresowanych właścicieli gruntów o ich prawach i obowiązkach wynikających z przepisów art. 29 ust. 2 i 4 oraz art. 35 ust. 2.

Rozdział 4.

Żywopłoty i zadrzewienia ochronne.

§ 13. 1. Odległość żywopłotów bądź pasów zadrzewień ochronnych od zewnętrznej krawędzi rowu lub stopy nasypu powinna być taka, aby śnieg lub piasek zatrzymywał się na pasie pomiędzy drogą a żywopłotem lub pasem zadrzewień ochronnych.

2. W normalnych warunkach odległość, o której mowa w ust. 1, powinna być dziesięciokrotnie większa od wysokości żywopłotu, a dla pasów zadrzewień ochronnych nie mniejsza niż 15 m.

§ 14. 1. Szerokość pasa gruntu zajętego pod żywopłoty lub pod pasy zadrzewień ochronnych powinna być dostosowana do miejscowych warunków klimatycznych i glebowych, ze szczególnym uwzględnieniem ilości śniegu lub piasku nawiewanego na drogę, częstotliwości i siły wiatrów itp.

2. Żywopłoty należy stosować w zasadzie jednorzędowe lub dwurzędowe, pasy zaś zadrzewień ochronnych — o szerokości nie większej niż 5 m.

§ 15. Na żywopłoty należy wybierać gatunki drzew i krzewów:

- 1) które dobrze znoszą przycinanie,
- 2) które nie podlegają chorobom i szkodnikom zagrażającym roślinom uprawnym i sadom,
- 3) których owoce nie mają właściwości trujących.

§ 16. Żywopłoty i pasy zadrzewień ochronnych powinny być utrzymywane w należyтым stanie przez pielienie i spulchnianie gleby oraz przez przycinanie żywopłotów i uzupełnianie drzew i krzewów wypadłych.

§ 17. 1. O zamiarze zakładania żywopłotów lub pasów zadrzewień ochronnych na gruntach przyległych do drogi zarząd drogi zawiadamia prezydium gromadzkiej rady narodowej oraz zainteresowanych właścicieli gruntów w terminach określonych w § 12 ust. 1.

2. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, powinno zawierać:

- 1) powołanie podstawy prawnej sadzenia żywopłotów i zakładania pasów zadrzewień ochronnych,
- 2) szerokość pasa gruntu, który będzie zajęty pod żywopłoty lub pasy zadrzewień ochronnych, i jego odległość od osi drogi,
- 3) pouczenie zainteresowanych właścicieli gruntów o ich prawach i obowiązkach wynikających z przepisów art. 29 ust. 2 i 4 oraz art. 35 ust. 2.

Rozdział 5.

Utrzymywanie zadrzewień (zakrzewień) dróg publicznych.

§ 18. 1. Utrzymywanie zadrzewień (zakrzewień) dróg publicznych polega na:

- 1) pielęgnacji drzewka lub krzewu w ciągu kilku pierw-

szych lat po posadzeniu oraz na odchwaszczaniu i spulchnianiu gleby wokół drzewek,

- 2) przycinaniu gałęzi dla ukształtowania korony drzewa, a w późniejszych latach na przeredzaniu korony przez wycinanie gałęzi suchych, krzyżujących się itp. oraz na przycinaniu krzewów,
- 3) stosowaniu zabiegów mających na celu zwalczanie szkodników i chorób oraz specjalnych zabiegów — w stosunku do drzew owocowych,
- 4) uzupełnianiu drzewek i krzewów, które nie przyjęły się lub zostały zniszczone, oraz palików do drzewek.

2. Roboty wymienione w ust. 1 pkt 3 powinny być wykonywane zgodnie z obowiązującymi przepisami w sprawie ochrony drzew i krzewów owocowych przed chorobami i szkodnikami.

Rozdział 6.

Zasady i tryb usuwania drzew (krzewów) przy drogach publicznych.

§ 19. 1. Wycięciu lub usunięciu podlegają:

- 1) drzewa i krzewy martwe, chore i obumierające,
- 2) wywroty i złomy,
- 3) drzewa i krzewy, które z powodu przebudowy drogi lub poszerzenia jej korony wymagają usunięcia,
- 4) drzewa, które mogą zagrażać bezpieczeństwu ruchu na drodze, a w szczególności:
 - a) drzewa zasłaniające widoczność drogi na odległości mniejszej niż przewidziana normatywem technicznym, zwłaszcza po wewnętrznej stronie łuków drogi oraz na skrzyżowaniach dróg,
 - b) drzewa rosnące w odległości mniejszej niż 1,5—2 m od krawędzi jezdni, w zależności od szerokości pobocza,
 - c) drzewa tworzące łącznie z konarami i liśćmi przeswit mniejszy niż 4,5 m w kierunku pionowym oraz mniejszy niż szerokość jezdni powiększona o 1 m po obu stronach jezdni — w kierunku poziomym,
- 5) drzewa (krzewy), których usunięcie podyktowane jest potrzebą odmłodzenia zadrzewień (gospodarcze użytkowanie).

2. W przypadkach określonych w ust. 1 pkt 4 lit. a) i lit. c) zamiast wycinania całych drzew mogą być w miarę potrzeby obcinane (skracane) ich korony.

§ 20. 1. Wycinania lub usuwania drzew (krzewów) w obrębie pasa drogowego dokonuje w sposób planowy zarząd drogi.

2. Wycinania lub usuwania drzew (krzewów) na pasach przydrożnych wolnych od uprawy (art. 33 ust. 1) oraz na pasach zadrzewień ochronnych dokonują właściciele gruntów, na których te drzewa (krzewy) rosną, za zgodą właściwego zarządu drogi.

§ 21. 1. Plan wyřębu drzew sporządza zarząd drogi. Plan ten powinien być uzgodniony z organami do spraw rolnych i leśnych prezydentów właściwych wojewódzkich rad narodowych oraz z właściwymi organami miejscowego pla-

nowania przestrzennego i zgłoszony w terminie do dnia 1 lipca każdego roku na rok następny organom administracji lasów państwowych.

2. Plan, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać:

- 1) nazwę odcinka drogi, na którym przewiduje się wyřębu drzew,
- 2) gatunek, ilość, średnicę drzew na wysokości 1,3 m od ziemi oraz masę w m³ przewidywanego do uzyskania z wyřębu drewna,
- 3) klasyfikację drewna (użytkowe, opałowe),
- 4) nazwę zarządu drogi przeprowadzającego wyřębu drzew.

Rozdział 7.

O ochronie zadrzewienia (zadrzewienia) dróg publicznych przed niszczeniem.

§ 22. Zabrania się:

- 1) usuwania, niszczenia i uszkodzenia drzew i krzewów stanowiących zadrzewienia przydrożne oraz żywopłotów i pasów zadrzewień ochronnych,
- 2) wyrwania, podorywania i łamania młodych drzewek i palików przytrzymujących te drzewka,
- 3) ścinania, łamania gałęzi, obdzierania kory drzew przydrożnych oraz strącania lub zrywania owoców z drzew przydrożnych.

§ 23. Czuwanie nad przestrzeganiem przepisów § 22 należy do obowiązków zarządu drogi, a w szczególności do organów liniowej służby drogowej (art. 16).

Rozdział 8.

Przepisy końcowe.

§ 24. Szczegółowe wskazówki praktyczne dotyczące sposobu zbioru owoców i nasion drzew i krzewów, sadzenia drzew i krzewów, wyboru najodpowiedniejszego dla danej drogi lub jej odcinka typu zadrzewienia, doboru materiału sadzeniowego, usytuowania zadrzewienia, zakresu i sposobu wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych drzew, krzewów i żywopłotów, sadzenia żywopłotów i pasów zadrzewień ochronnych, przesadzania drzew starych, odległości pomiędzy rzędami krzewów w żywopłotach i rzędami drzew w pasach zadrzewień ochronnych oraz odstępów między krzewami i drzewami ustali instrukcja wydana przez Ministra Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego.

§ 25. Traci moc rozporządzenie Ministra Robót Publicznych z dnia 30 grudnia 1922 r. w przedmiocie sadzenia i utrzymywania drzew przydrożnych na drogach publicznych (Dz. U. z 1923 r. Nr 8, poz. 51 i z 1936 r. Nr 40, poz. 302).

§ 26. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Komunikacji: J. Popielas

Redakcja: Urząd Rady Ministrów — Biuro Prawne, Warszawa, al. Ujazdowskie 1/3.

Administracja: Administracja Wydawnictw Urzędu Rady Ministrów, Warszawa, ul. Krakowskie Przedmieście 50.

Tłoczono z polecenia Prezesa Rady Ministrów w Zakładach Graficznych „Tamka”, Warszawa, ul. Tamka 3.